

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katólikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenként 2-szer: *szerdén este és szombaton este.*
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigyó-utca 9. szám.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Arató sztrájk elleni óvások.

Egy szűkebbkörű bizottság az aratás-
kor lezajlott sztrájk menetéről, — esetleg
annak a jövőben is kitörhetése ellen egy
véleményt terjesztett a megyei közgyűlés
elő, a mint azt lapunk mult számában
egész terjedelmében mi is közöltük.

Miután az okos a maga kárán tanul,
nem tehetünk mást, minthogy üdvözljük
ez üdvös mozgalmat, mint a melynek célja
akar lenni az: hogy a munkaadó és mun-
kás között békés viszony legyen, s ha
mégis megzavartatnék, az ismét helyre-
állítsák.

A beterjesztett vélemény constatálja
baj forrását, s előírja a receptet. De ez
csak vélemény, s így senki sem csodál-
kozik azon, ha nem értünk egyet minden-
ben a bizottság véleményével.

És pedig mindjárt a vélemény elején
más nézetet vallunk. A nép megélhetési
viszonyai adták az első impulzust a sztrájkra.
Nem 230—250 frt a fejérmegyei mezei
munkás évi keresete, meg átlagosan sem,
oh nem, abból a szép summából egy ke-
veset csak töröljünk le. Hol keres egy
falusi ember évente 230 frtot? a hol 300
napig dolgozik, s akkor majdnem 80 kr.
esik átlagosan egy napszámra. Boldog,
szerencsés község ez, hol ennyi napszám

akad. De hány van ilyen? Kezünkön végig
olvashatnánk igen könnyen.

Nem, a falusi mezei munkás évi ke-
resete nem 230 frt. Csak tegyünk egy kis
számítást. Ha márczius elsőtől október
végéig dolgozhat naponként 1 frtjával,
úgy kijön a 230 frt. De mindig nincs
mezei munka, ott is beáll a szünet, s néha
egy kis eső is közbejön, ezeket tehát le
kell számítani. S a napszámra is figye-
lemmel kell lennünk, nincs ám 1 frtos,
de van 30—40—50 kros, meg 80 kros
napszám is. S meddig tart ez is? Egy pár
napig, egy-két hétig, s megint munka-
szünet. S jön az aratás. Mit keres ott egy-
egy ember? Most esetleg a kicsikarás
folytán 70—80 frtot nem számítva le a
kettőzö bérét, volt azonban olyan év is,
hogy alig vitt haza egy-egy 30—35 frtot
— egész téli élelmét. S mi van aratás
után? Kukoricaszedés? Meddig tart ez?
S ime ezzel a falusi ember keresetforrá-
sának is vége. Télen nézi a havat, ha van,
mert nincs munka, ha csak nincs erdő, hol
fát vagdál pár hatosért. A falusi embernek
keresetforrásai ezek.

Hogyan jön ki a 230—250 frt, nem
tudom, de hogy nem jön ki azt a tapasztalásból
tudom, ki közöttük forogtam, s
kérdőzködtem, mennyire lehet átlagosan
évi keresetük? — „Ugy 120—150 frtra,

ha jó idő jár“ — válaszolták kérdéseimre.
A ki nem hiszi, nézzen be a falusi nap-
számos asztalára, s húst nem fog látni, de
annál több rántott levest és sült krumplit.

Nem olyan rózsás tehát a falusi nap-
számos sorsa, mint írjuk, mert bizony az
sokat nyomorog, nem azokat emlitem, kik
megisszák keresetüket, hanem a józanokat,
s mert nyomorognak, azért a sztrájk csak
olaj volt a tüzre. Igen is a nép nyomoru-
sága a sztrájk csirája, izgatás annak a
hajtása.

Még más a sztrájk forrása. Első sor-
ban a nyomor, azután a kimerülés. Kép-
zeljük csak el, ez a hussal nem élő tömeg
nép neki áll az aratás nehéz munkájának.
A legforróbb melegben hajnaltól késő este
3 óraker már talpon, s csak öreg este 11
óra körül pihentetheti le fáradt tagjait.
Mit pihent napközben? Legfőkébb ebéd
után egy órát. S dolgozik szakadatlanul,
izzad, fárad, csak hogy a télire valót meg-
keresse. Ereje fogy, s mi adja vissza neki
elvesztett erejét? Az étel? A kutya is csak
ugy szagolja meg. Nézzünk csak bele a
tálba, mi van benne? Leves, s jön a tészta.
Mi van másnap? Leves, tészta. S harmad-
nap? Megint az. Hát huz nincs? Uram
bocsáss! dehogy nincsen. Húsd csak mint
szagolja a kivett húst! S miért? Hja! mert
az egy füstölt döglött birkának a czombja.

Nem feledtelek.

Írta: Mikler Gusztáv.

*Szerelmemről esendül a nóta
Szivemben elcsibbadt a fájdalom;
A mely keserűm elszokogta,
Vidám hang cseng a régi hárokon
S míg új dal zeng új boldogságról,
Mögörren egy-egy elszaladt hír,
Veled szivemben egy főző ideg:*

Első szerelmem, nem feledtelek!

*Veled vagyok — karod karomban,
Gyönyörre csábít a derűs jelen;
Szerelmet suttog a fa lombja —
Oh, új szerelmem csak te vagy velem!
Maradj velem, maradj velem még!*

*— De hagyd az éjnek néma csendjét
A mely után könnyezve ébredek:
Első szerelmem, nem feledtelek!*

*Csábos szeméből int az élet,
Oh olyan boldog vagyok teveled...
Tekintetem egy sirra téved
S rabul ejt újra az emlékezet.*

*Míg lelkem mult emléki vonzák,
Csodás varás kapcsol tehozádd,
Rövid telmre kora kikelet...*

Első szerelmem, nem feledtelek!

*Oh nem felejtem, szent legyen az emlék:
Hogy egykor boldog voltam teveled;
Oh nem felejtem el szivem keserűt,
Mely eltiport, hogy elvesztettelek.*

*Bár szivem fáján szödel újra hajtás,
Örömben olvad a keserű sóhajítás,
Új élet ébred a romok felett:*

Első szerelmem, nem feledtelek!

Egy rom története.

— A „Fejérmegyei Napló“ tárcaja. —

Angolból fordította: Cs. J.

Prózában mondom el, ámbar melió költői
megéneklésre is.

A rom körül félkör alakban fenyőkoszo-
ruzta domborozat emelkedett, melynek nyílt
részét az inisardi tó két síkja foglalta el.
Vize, ezer lábnyi magasságban fekvén, télén-
nyáron hideg volt. Síma tükre soha nem há-
borgott; vizét semmi patakból vagy folyócs-
kától nem nyerte s mégis folytonos lefolyása
volt. A környéken lakó nép bámulta e különös
tüneményt, de a tudósok tudták, hogy ez on-
nan van mert e tó a domborozat reservoir-ja,
viztartója.

A völgyből, melyben a rom volt, Inisardba
csak egy ösvény vezetett, mely is a tó nyu-
gati partján annak lefolyása mellett húzódott.
Az ösvény alig volt fél ölnyi szélességű s a
völgybe érve néhány száz ölnyi távolságban
egy dombocskára ment nyoma tűnt.

Néhány száz évvel ezelőtt e dombocskán
szerény kunyhó emelkedett, melyben Flynn
Tamás lakott. Tamásnak volt Brigitta nevű
neje és Mari leánya. Megelégedetten, boldogan
éltek s a külvilággal nagyon keveset érint-
keztek. Tamás a szemközti fekvő tó partján
növe fűzfák veszejéből kosarakat font, mihez
mellékfoglalkozásul járult, hogy a tavasz és
nyár folyamán Inisardba oda ránduló idege-
nek vezetője volt, a mi a kosárfonása mellett
nem megvetendő jövedelmi forrását képezte.
Neje igen ügyes volt a szövésben, kötésben, s
mikor Tamás levitte a kosarakat, neki is min-
dig volt valami eladni valója.

Megtörtént az is, hogy e hegyekből vis-
zatérő idegen legelőnőbb emlékek között Mari
alakja is ott lebegett. Ugy mondják, hogy nem
volt éppen kitűnő szépség, de a hegyi lány
bájait nem nélkülözte. Természetes elragadó
hangja, ragyogó szempárja messze vitte hírt.
Ugy hogy neve a kilfanei kastélyban is vissz-
hangzott.

Kilfane, Inisard s a medig ember szeme
e hegyek legmagasabbikáról elláthatott O'Neil
birtoka volt s a kerületet O'Neil kerületének
nevezték. Eseményünk idejében ez uradalmak
ura, a huszonhárom éves O'Neil, kinek atyja
egy évvel ezelőtt halt meg, külföldön utazott.
Föltétlen rendelkezési hatalommal Davin Ti-
mót ruházta fel, ki is ezért a kilfanei kas-
télyban lakott.

Mari szeretetreméltóságának a híre Davin-
hez is eljutott. Kíváncsisága nem hagyta nyu-
godni, s egy szép tavaszi napon megmászta a
hegyeket és Tamás után kérdőzködött.

A kosárfonó teljes tisztelettel és hódolat-
tal fogadta a hatalmas O'Neil képviselőjét;
nem különben neje és Mari is a legbecesebbel
és legilletelmesebb módon igyekeztek szolgálni
a vendégnek.

A látogató el volt bájolva. Ő e hegyi
leányhoz hasonlót még soha nem látott. Tiszta,
ragyogó kék szeme, csengő, rokonszenves hangja,
egyszerű bája meghódították és elragadták őt.
Kilfane fölött majd ötven mérföldnyi távolságban
nagy városokban is megfordult; bebarangolt
nem egy domborozatot, de ily mélyen még
semmi sem ragadta meg lelkét. Más, jobb lakást
ajánlott Tamásnak, Marit is kérdezte nem sze-
retne-e Kilfaneben lakni; de mindkettőtől tagadó
választ nyert. Mari azt mondá, hogy ő a zöld

Mai lapunk 3 oldal.

Igen, az aratót sok helyen ilyenekkel traktálják. Tisztelet a kivételeknek!

S még ezt a kosztot is a gazdatiszteknek, az arató gazdáknak adják bérbe. S ezek a szegények husát a gazdagok zsirjába mártják, mert különben nem lesznek arató gazdák. Igen! szipolyozzák az aratót. S mit tesz ez? Nézd, mint szeli a szalonnát, a kenyérhez valót, mily jó ízűen nyeli le, Hja! nincs szaga s lekeríti egy kis nyomtatóval — spiritusszal. Eszi tehát a magát, hogy ki ne düljön, mert akkor jaj neki, a része egy részt elveszit.

Az aratók táplálkozása tehát a második baj, s még az abban való kiszipolyozása is a harmadik baj, végül pedig a humanitás hiánya a negyedik baj, s így ennyi baj összeütközésénél ne csodálkozunk, ha kapva-kapnak türelmetlenségükben az igazatok szent szabadsága után.

S még egy van, s ez betetési a természetet. Ez pedig nem más, mint az Isten tiszteletének az aratók szívéből való kiirtása aratás idején, a mikor az a földhöz tapadt ember vasárnapját nem szentelheti meg, mert dolgozna, mert csépelnie kell. Dolgozik hét napon keresztül, s jön másik hét nap, s így tovább, nem lévén szünet, a test kimerül, az ember türelmetlen lesz, s mert elszakították Istenétől, ő is elszakasztja magát urától, fellázad, sztrájkol.

Ime csak tekintsünk bele szegény aratóink helyzetébe, s egymásután fognak feltűnni szemünk előtt: a nyomor, a táplálkozás, az abban való kiszipolyozás, s a még durva bánásmód, s végül a vasárnap megszentelgetésének. Kapóra jött tehát nekik a sztrájk, hogy elveszített, vagy megsértett jogaitak jóvátegyék, bármily uton, habár mindjárt a sztrájk utján is.

S miután ez az óriási csapás látogatta meg urodalmainkat, hogy az a jövőben ne

ismétlődjék, gondoskodnak annak elfojtásáról először csak vélemény adások által.

A gazdasági egyesület a gazdákat egységes eljárásra akarja vezetni. Ez a leghelyesebb. Epen a szétválás, a részek licitálása okozta a sztrájk elmérgedését. S ajánlja e szakmány díjazását, a „lójárás“ eltörlését, mint a mely a legtöbb bajt okozta ez évben.

A szűkebbkörű bizottság ajánlja a következőket: hogy egy új mezei munkás törvény alkottassék, mely szerint a szerződés kötelező legyen a munkaadóra és munkásra egyaránt. Ennek hiányát tapasztaltuk aratók körében. Az arató nem adott a szerződésre semmit, előtte az csak papírdarab volt, mely kötelező elővel reá mit sem birt, csakis munkaadójára. Tőle megkövetelte azt, mit aláírt, de a munkás nem teljesítette azt, mire kötelezte magát. A kötelező csak játéklapda volt, melyet ideoda dobáltak. Itt az ideje, hogy a szerződés kétoldalú ereje megerősíttessék, hogy újabb törvényvel revidiáltassék.

A bizottság ajánlja: hogy az alispán egy felhívást bocsásson ki a mezei munkásokhoz. Szép, igen szép, csak mi örülünk ha lenne sikere. De azok az igazatok is fognak ám dolgozni, s ha mindjárt a személyesen megjelenőt kivezetik is, ott a pósta, ott a levél, hát még az újság! Nem! törvényt alkossanak az államfelforgatók ellen, a kormánytól induljon ki ellenük a mozgalom, így majd sikerül a békét visszaszerezni, s azt meg is tartani.

Üdvözljük azért a szűkebbkörű bizottság véleményét, mint a mely a bajokat orvosolni akarja; jobban üdvözljük azonban, ha még beleszövik: az aratók kellő táplálkozását, azok szipolyozásának megállítását, a humanitást, s még a vasárnap megszentelését — a vasárnapi munkaszünetet.

Tanügyi mizériák Székesfejérvárott.

A fejérmegyei tanítók igazán pártolásra méltó eszmét pendítettek meg, midőn itt a központban kaszinót akarnak létesíteni, hogy legyen egy hely, a hol a tanító ne érezze magát páriának, a hol a tanügyi potentátok hatalmaskodása megtörök, a hol megbeszélhesse ügyesbajos dolgait. Így van jól! Hiszen a tanítói testületnél nincs árva testület széles e hazában; megtagadja őt a parlament, mely keserves fáradozásának díját 300 frtban szabja meg, megtagadja őt a felfuvalkodottak, a féltudósok serege, mely nem tudja méltányolni a nemzet napszámásainak az alapvetés verejtékes munkáját. Hogy is tudná? — hiszen nincsen ezse és szíve hozzá!!

Ez az elhagyatottság érleli meg a tanítókban azt a gondolatot, hogy társulniuk kell egy közös otthonban, a hol, mint egy erős vár sánczai mögött, védelmezhessek meg azt a csekélységet, a mi még birtokukban van. Ez a törekvése egy lelkes bizottságnak, melynek felhívását lehetetlen örömmel nem fogadnunk.

Hiszen oly sok a baj itt Székesfejérvárott! Nincs az országban oly község, vagy város, a hol annyi jogtalanságnak, herce-hurczának volnának kitéve a tanítók, mint nálunk. Pedig Székesfejérvár tanítói oly intelligens, buzgó tevékenységű tanerők, hogy közülök többen magasabb katedrán becsületére válnának annak a testületnek, mely a legtisztelendőbbek egyike, melyet értéke szerint a mai kor nem tud megbecsülni. Csak meg kell őket kérdezni; de nem is kell, önkénytelenül elárulja, mennyit kell neki azért a csekélységért szenvednie, a mit fizetnének mondanak. Milyen jó lesz majd bajukat közösen eloadni, a hol nem leszen profán fil, hol nem kell félnie, hol a testvéries összetartásban megtámasztják a vigaszt, esetleg a segédelmet, az orvoslást kinjaink és kintjaink ellenében!

A tanítói kaszinót tartjuk hivatva arra, hogy tagjainak helyzetével foglalkozzék. A hol hibásak az egyének, bűnhődjenek, a hol pedig a rendszer rossz, pusztuljon aokkal a tényezőkkel, melyek azt fenntartják a tanügy hátrányára.

Székesfejérvárott a tanerőkben nincs hiba. Van gyengeség egyesekben, de kiegyenlíti azt a jóakarát; hanem a hiba a vezetőkben és az általuk megalkotott rendszerben van. Elég sze-

hegyektől, kék tótól és a kék égtől nem tud elválni.

A nap este vált s Davin már nem térhetett vissza. Tamás örült, hogy éjjeli szállással is szolgálhat neki. De a szoba kicsiny lett volna mindnyájok számára, azért a család a kamarában akart helyet készíteni magának, a szobát pedig Davinnek engedte át. Davin ezt nem engedte. Inkább — ugymond — haza megy a sötét éjben, hogy sem a család rendes nyughelyét megzavarja, s így neki készítették ágyat a kamarában.

Davin különben minden ügyében ily önkarakatu volt; soha ellenmondást nem tűrt. S e szenvedélynek kedvezett korlátlan hatalma. Másnap mielőtt fölkel, megfogadta magában, hogy Marit nőül veszi.

Tamás családja korán szokott kelni. Napkeltekor hangzott már Mari vig dala, melyben mint a trillázó pacirta, szíve-lelke egyszerű, nemes érzelmeit mind visszatükrözteté s az akkor fölébredt Davinban határozata megérlelést csak sietteté.

Elmult a második nap is, de Davin még sem mert színt vallani. Mikor már szólani akart, szavát valami a torkán visszafojtotta.

Harmad nap mindjárt reggel hosszabb beszédbe ereszkedett Tamással. Elmondá neki, mily gazdag ő, mily szép házai vannak Kílfában, mily előkelő az állása. Sajnálkozva hozta elő a jobb sorára méltó Mari mostoha anyagi körülményeit. Hozzá a vidék legszebb és leggazdagabb leányai is szívesen mennének nőül, de ő másképp választott s választása Marira esett.

Tamást e nyilatkozat hámulatba ejtette. Ha maga O'Neil kéri meg Mari kezét, nem lepte volna meg annyira. S csak annyit tudott mon-

dani, hogy előbb beszélnie kell nejjével s leányával.

Ez meg Davint lepte meg. Miért nem ígérhetné ő maga is? Hogy Marinak is van beleszólása e dologba, arra ő sohasem gondolt. S hogy is mondhatna ellent oly szegény leányka, ha ily nagy ur kéri a kezét?! Bár szégyenkezve s önmagában mérgeledve, de egyelőre meg kellett nyugodnia Tamás válaszában s bevárnia, míg az asszony népség is haza jön Inisardból hová bevásárolni mentek. Addig is elsétált a hegyekbe.

Visszatértekor Tamás kissé félénken jött elébe.

— Nos — kiáltá már messziről Davin — micsoda eredménye lett tanácskozásuknak?

— Igen, beszéltem nőmmel — mondá habozva Flynn.

— Jól van — s hát mit szolt?

— Az mondta Davin ur, hogy az ön ajánlata nagyon megtisztelő, — oly kitüntetés, melyet meg sem érdemlünk.

— Tovább! — s ezt oly durván ejté ki, hogy Tamás szinte megrettent.

— De hát Marira nem is kellett volna szemét vetnie.

— Szóljon már egyszer a dologhoz! Mit mondott ő?

— Nem kellett volna Marira szemét vetnie, hisz még oly igen fiatal.

— Hát végez-e ma? Vagy napnyugtáig hallgassam, míg valamit megtudok?!

— S Mari azt mondta, hogy ő nem megy férjhez.

— Megmondta neki, hogy én Davin Timót kértem meg kezét?! — kiáltá még igaztalanabban.

— Igen — felelé remegő hangon Tamás.

— Jól van, vén bolond! A mily igaz, hogy a nap most viskójára sütt, oly bizonyos, hogy mához egy évre ez már rom lesz! . . .

Nagy volt Davin hatalma s ő fel is használta azt. Mi eszébe ötlött rosszat, jót kivitt.

Az orrvadások ama vidéken igen kezdtek szaporodni s az uraság gyönyörű vadai, melyeket nagy költséggel messze fekvő vidékekről honosítottak meg, nagy mérvben pusztultak. Davinnak ügyes örökről és ezek számára alkalmas helyről kellett gondoskodnia. S mely pont lett volna erre alkalmasabb, mint éppen a domb, melyen Tamás gunyhója állott.

Két hónappal Davin látogatása után Tamás levelet kapott, melyben a kilfanei uraság részéről megparancsolták, hogy december 15-ére okvetlen ki kell költöznie.

Ez volt a boszu első csapása. Davin boszuja nagyon számolt a körülményekkel. Nem is egyenesen maga adta ki a parancsot; elég hosszú időközött engedett, de csak azért, hogy az oly időszakba essék, melyben Flynn családjára a lehető legkedvezőtlenebb legyen. „Ők bevárják az utolsó napot — számítá magában kárörvendve Davin, — nem hagyják el oly könnyen a forrón szeretett viskót, két eget, zöld hegyet, mely akkorra már ölnyi hóval lesz borítva s a kék tavat, melyen már gyalog is lehet járni.“

Tamás családját a kegyetlen rendelet mélyen sújtotta. Lecsigszett fölvel járta be a vidéket, hogy valahol bérbe vegyen egy kis szobát; de mind hiába volt. Beállt a tél is, ő még sem találhatott szállást. Aggodalma még fokozódott, mikor neje is megbetegedett s napról-napra rosszabbul lett.

rencsétlenség városunk tanügyére, hogy az olyan két ember kezébe van létéve, a kikben nincs meg a helyes paedagógiai érzék, kik csak személyeskedni tudnak s elkészeríteni, a haza verejtékező munkását.

De hát nevezük saját nevén a gyereket. A tanügy első hátramosztója: Göbel János György igazgató. Megjegyezzetjük azt is, hogy tettei bizonyos tekintetben nem esnek beszámítás alá, a menyiben ő Alaghy Dezső iskolai elnök és lovag urnak hűséges csatlósa. A mit ő parancsol, a csatlósnak teljesíteni is kell. Nem ragyog előtte más vezércsillag, mint Alaghy Dezső! No, hanem összeillők: az ur és a szolgál.

Göbel J. György nevéhez fűződik a spicli-rendszer, a mi szolgálai jellemre mutat. Árulkodások, besugások embere, ki lelki gyönyörrel, kéjgélással hajlja filét az édes szunyoghangok felé, mert az a szunyog nem őt csipi! Mintha csak a szomorú abszolút korszak beamterét látnánk benne és nem az igazgató tanítót, a kiből egy kis kollégiális szeretetnek is kell lakoznia! Fő paedagógiai elve a statisztika, ebbe tojtja bele, ezzel kinozza a tanítást. Látogatásai felérek tiz jégveressel azokra a tanítókra nézve, kik az ő fekete könyvében vannak megjegyvezve; kritikája elveszi a tanító kedvét néhány hétre a tanítástól s megátkozza a percet, mely őt Székesfejérvárra hozta, hogy minél többször fedjék leli kimpadon.

Elismerés? Ez a szó nincs meg az ő szótárában; pedig a mai mostoha viszonyok között czukros süteménnyel kellene traktálni a szegény tanítót, nem pedig lehangoló kritikával. Nagyon kevésbe kerülne egy-két dicséret szó, melytől a gyenge erősödne, az erős lelkesedne, a sovány fizetés mellett e még soványabb pótlékkal is beérne a tanító, de még ez sem adatik meg neki! Ha pedig épen nem térhet ki az érdemek elől, akkor felhuzza szemöldökét, vállait és ilyen szellemes dicsérettel buzdítja a további működésre: hát... hát... hát! Hogy mennyire nem jár a maga lábán, kitűnik a tanítók közt meggyökerezett mondásból: Göbel tervez, Alaghy végez!

Mint egyén, nagyon tiszteletreméltó alak s bizonyára más volna igazgatói működése, ha Alaghy Dezsőt skarta tennék.

A másik hátramosztó: Alaghy Dezső iskolai elnök és lovag. No hát, ha Székesfejérvár tanügye nem fejlődött, ha a maradiaskodás fáj a tanügy barátainak, vessenek követ Alaghy

Dezsőre!! Ez az ember van hivatva az ő koronázó város iskolát vezetni, itéli eleveken és holtak felett, kinek tanári működése kritikán alóli, s csak derűltég tárgya a felesleges hatóság és a tanítványok között. Ez az ember, ki inkább foglalhat helyet egy élczlap állandó rovatában, kivel az iskolai elnökek komolyan nem lehet tárgyalni durva czinizmusa és trivialis megjegyzései miatt, ott figurál egy intelligens testület élén, a ki fölött műveltségben magasan áll az utolsó falusi bakter! Ez a neveléses karrikaturába illő alak: iskolai elnök! Tesék elolvasni a jelesebb paedagógusok műveit, onnét megtudhatják, hogy a nevelés munkásának nem szabad neveléses alnak lenni, mert az tekintélyének rovására esik; ez pedig, kinek láttára a félholt is elkacagná magát, kinek otromba viczezei mind az iskolában, mind a társadalmi életben szálló igékké váltak, még mindig művelt emberek élén áll. Ha még esendes ember volna, ha átérzene saját nyomorúságát, hanem ennek a szegény tanító-testületnek átka és réme. Jogos kérelem nem talál nála meghallgatásra, mert a tanító előtte egyenlő értékű a sarki hordárral, kinek nincs joga, csak kötelessége, hogy hordja a terhet. Csak a basáskodáshoz ért, pedig hát Ali basát épen nem bántja a dicsőség szomja, hogy a székesfejérvári tanügy felvirágozék.

Mennyi jogtalanság fűződik nevéhez! A sok közül lássunk néhányat.

Ó csak azon tanítókat szíveli, illetve *türheli*, a kik az ő beleegyezésével választattak meg. Az egész tanítótestület ismeri azt a hajszát, melyet Alaghy egy fiatal tanító ellen elkövetett, mert az ő akarata ellenére került ide Székesfejérvárra. No, meg az a hibája is volt, hogy az arca sehogysen tetszett neki, ez pedig megbocsáthatatlan bűn az ő szemében, mind az iskolában, mind elnöki minőségében; egészen úgy viselkedik, mintha ott lett volna, a hol a szépséget osztogatták. Ez a szegény, fiatal törekvő tanító olyan vexának volt kitéve, hogy ideg- és szívbját kapott, a folytonos denuncziáció, a szótásban való túlterhelés már-már arra vitték, hogy bucsut mond Székesfejérvárnak, mihelyt hely és alkalom kínálkozik. Nagy utánjárás után más iskolában alkalmazták, a hol megszűnt a kínzás!

Alaghy Dezső nem akarja azt sem észrevenni, hogy a tanító magánember és családapa is. Mint családapának privát érdekei vannak. Az áthelyezéseknél épen nem tekint arra, vaj-

jon az illető tanító messze lakik-e az iskolához, vagy közel? Pedig, a megjelenés órája felett drákói szigorral örködnek. Így az egyik selyem-utcai tanító kérte a vizvárosi iskolához való áthelyeztetését, lévén közelben lakása, de nem adatott meg neki, a ki pedig már veterán számba megy a város tanító között, mert hát (Greizinger bácsival szólva) Alaghy Dezső úgy akarta! Hanem ha elkésnék a messzeség miatt az iskolából, (higyo-utczában lakik az illető) akkor Alaghy Dezső Jupiter mennyköveit bocsátaná reá.

Alaghy Dezső vagy nem tudja, vagy nem érti, vagy nem akarja érteni a közoktatásügyi törvényt. — Ki nem tudja Vida Dezső, a selyem-utcai iskola vezető-tanítójának harczát Alaghy Dezsővel? Ez, a székesfejérvári társadalmi életben egyik legkedveltebb tanító, a ki finom, elegáns, kedves modorával a tanítói testület szeretetét, becsülését, a helybeli intelligencia tiszteletét vívta ki, kénytelen volt igazságát sajtó útján keresni! Alaghy Dezsőnek hiába mondta, hogy évek óta károsítják, röviditlik fizetésében, holott a törvény, a szabályzat szava világosan szól, mégis kategorice kijelentette, hogy abból a fizetésjavításból, illetve jogos kérelmének teljesítéséből nem lesz semmi! — Mi történik? Vida Dezső felhívta vezető-tanító társait, hogy a városi tanáchoz intézendő kérvényét írják alá a meghatározott napon és órában. De csak egy mert megjelenni: Sólom Lajos, a többiek különféle ürügyek alatt távolmaradtak Alaghy Dezső és Göbel J. György miatti félelemből. Végre is Alaghy Dezsővel szemben, Vida Dezsőnek adott igazat, ki nagylelkűen lemondott hosszú évek fáradságának helyreállításáról és megelégedett rendes fizetésének folyósításával!

Nincs olyan kérelem tehát, a melyet teljesítené, kivéve annak a kérését, a ki egy kissé beszélni mer! E tekintetben érti a dolgot, miképpen kell a nagyobb lyukakat betömni, a kicsinyek hadd tátogassanak!

A székesfejérvári polgárok is érzik szükségét annak, hogy más iskolai elnök legyen Alaghy Dezső helyett, az a viszás állapot, mely régóta tartja magát, felszüre hozta a kérdést: Ki legyen a mai slendrián iskolai elnök helyett, ki lézen az, ki ezt a megtisztelő bizalmi állást elfogadja?

Erre Alaghy Dezső önzetlensége a válasz, hiszen évek óta minden tiszteletdíj nélkül vezet az iskolák ügyeit. Nos hát ennek az önzet-

Megjött december tizenötödike is. Dermesztón fújt a fagyos északi szél, sűrű pelyhekben hordva a havat. Tamás beteg neje ágya mellett ült, meg-megrázkodott, ha az ablakon kinézett. Mari, ki már néhány éjén át anyja ágya mellett virrasztván, semmit sem aludt, az ágy lábánál pihent.

— Ma nem jöhettek, — mondogatta magában Tamás, — mert a völgy be van havazva, s nincs ember ki ily időben hegyeinke jönne, — majd ismét bus gondolataiba mélyedett.

Néhány óra múlva a szél megállott s a felhők is foszladozni kezdtek.

S Davin megtartá szavát!

Kevés idő múlva három ember tartott a völgyből Tamás vaskója felé. Oda érve, teljesítették Davin fenyegetőzését. Láthatnak volna, mint viszi négy férfi Maritól kísértetve a hegyet a kamrába, s mint hurcolják ki sorba a néhány darabból álló butorzatot. Majd neki tápáskodtak s vagy fél óra múlva romban hevert a viskó, mely magával temette a szegény család minden boldogságát, minden reményét.

Munkájokat bevégezve, bocsánatot kértek rájuk parancsolt eljárásuk miatt s azon irányban a honnan jöttek, ismét eltávoztak.

A család bánata, keserve, nyomora leirhatatlan volt. Betegek voltak mind a hárman, megtörve testileg-lelkileg.

Karácsony előestéjén nagy ünnepély volt a kilfanei kastélyban. Kilfane urya hosszú utazásából visszatért. A vidék összes előkelőbb népeinek apraja-nagya összegyűlt, hogy az ifjú főnemesnél tiszteletet tegye. Üdvözlő beszédek s üdv-dalok egymást váltották. Ezeket dúis vendégség követte.

A vendégek különböző csoportokban oszlottak. O'Neil Kilfane öz plebánosával eszkekedett beszédbe. Társalgásuk, mint O'Neil arczáról látszott, érdekes dolgok körül folyt. De későbbben a nemes főur egyszerre csak elkomorodott; az öreg plebános, kinek Flynn szánandó sorsa hírül esett, e kegyetlen bánásmódot felpanaszlá Davin urának, ki haragra lobbant s Davint magához hivatva.

— Mit eszelekedett ön Flynn Tamással? kérdé tőle izgatottan.

Davin hebegett, de mehetségére semmit sem tudott felhozni. O'Neil hevesebben s hevesebben tört ki, mire a mulatságnak mindjárt vége lett s az összes vendégek siettek kitudni O'Neil felindulásának okát. Mindenki megvetéssel nézett a nyomorult lelkű Davinra.

O'Neil kimondá az ítéletet, hogy Davin is azonnal hasonlókép bűnhődjék. Alig hangzott el a szava, már is mindenki Davin lakására sietett, hol mindenét kihányták a hóba.

Davin néhány perc múlva eltűnt.

O'Neil befogott s különböző eszközökkel s élelmi szerekkel a vendégek nagy részének kíséretében Tamás gunyhója felé hajtatott.

Az inisardi hegyeket is nagyon belepte a hó. Alig találták meg a kis kamarácskát. Szomorú kép tárult fel itt. Flynné meghalt s leánya eszméletlenül feküdt ágya mellett. Tamást sehol sem találták.

Mindenestül beszállították őket a kilfanei kastélyba. Flynnét tisztes temetésben részesítették, Marit pedig ápolás alá vették.

Eljött május is, mig Mari teljesen felgyógyult. Átyját az ő elbeszélése folytán a gunyhó romjai mellett a hó alatt találták, hol ama végetes napon bús gondolatokba merülve a fagy

megdermesztette s az életet benne kioltá. Davin hulláját a tó partján találták, hová az öngyilkost a víz kivetette. Így bűnhődött a gonosz!

O'Neil ismét folytatta körutazását s Marit az öz plebános gondjaira bízta. Mari már nem volt az a vig hegyi leány. Kedélyét a súlyos csapások nagyon elkomorították. Legjobban szeretett egymagában lenni, mikor is gondolatai kedves óvéhez szállottak. Földi dolgok nem igen érdekelték; megtört lelke égbé vágyott.

Következő karácsony előestéjén a plebános Rómából levelet kapott. Elolvasván ezt magához hivatva Marit. Kedves leányom — ugymond — O'Neil Rómából levelet irt s hozzá egy okmányt is csatolt, melyben uradalmának inisardi részét s a kilfanei uradalom ez évi jövedelmét neked adja. Isten fizesse meg neki! — szölt Mari meghatva, kiből már megérlett a szándék, hogy zárdába lép.

Egy év múlva az inisardi tó partján szép zárdá emelkedett, melynek első tiszteletbeli főnöknője Mari volt. Sok idő mult azóta s megszámlálhatlan az áldás, melyet e jámbor szüzek önzetlen munkálkodása, kik a gyermekek tanításával foglalkoztak, az egész vidékre hozott.

* * *

Egy festő barátommal jöttem e vidékre, ki ennek levevésével foglalkozott. Szép csillagos nyári este, mikor az inisardi tótól Kilfanebe visszamentünk, beszélte ezt nekünk vezetőnk. Előadása oly közvetlen volt, hogy az eseménybe egészen beleéltem magamat s csak akkor tértem magamhoz, mikor azt mondá: „Uram, lakásunknál vagyunk! Jó éjszakát!”

lén munkálkodásnak egy kis hátere is van: Alaghy Dezsőt rendje semmire sem használhatja, se tanárnak, se papnak, ott előmenetelről szó sem lehet; tehát miért ne tartaná ő az iskolaszéki elnökséget megtiszteltetésnek, a hol mégis valami, sőt minden, a hol kedvére ki- zsembeskedheti magát, mint egy hoppon maradt ván leány.

Persze, Alaghy Dezsőn kívül nincs ember? Igen is van! A nagyérdemű zirczi ciszst. rendnek is vannak itt régi tagjai, kik igazán megtiszteltetésnek tartanak ingyen szolgálni a népoktatás ügyét. Alaghy Dezsőt pedig vigye el magával a siámi király ő felsége idomittalan elefántok fő-felügyelőjének.

Szóval vigyék el ezt az embert! A mely szülőben filloxéra van, az mihamarabb hipusz- tul, ha nem védekeznek ellene. Alaghy pedig valóságos filloxéra a tanügy szülőtökéjének gyökerén. Széknévegezzék ki, vagy bármiként távolítsák el, nehogy nagyobb baj történjék. Szavaztassák meg a tanító kart, de tükön. — mert a határra hordatná őket az elnök — kinek kell Alaghy Dezső? Hiszen szívből, tüdőből, egész gyomorból utálják őt. Annyi idő után még most sem találkozik egy, ki nyíltan fel merne lépni e zsarnok ellen? Az iskolaszék mitsem tud az ő tulkapásairól, jöhíszemlék buzgó tanügyi férfinak tartja, persze írott okmányok nem bizonyítják Ali basának garázdaságait!

Azért az iskolaszéknek gondja legyen arra, hogy helyébe más ember kerüljön, ki megtudja becsülni a tanítókat, megvédeni érdekeiket, felvirágoztatni az iskoláügyet, szóval az új iskolaszéki elnökben legyen humanitás, melyet napjainkban kiterjesztenek az állatokra, de megvonják oltalmát az emberektől.

Hát még mit szólunk az általa, illetve általa dédelgetett rendszeréről?

Először is szemünkbe tűnik a tanító tul- terhelése. Mellékfoglalkozása annyi, hogy elveszti minden kedvét: se ünnepe, se vasár- napja; vannak iskolai takarékpénztárosok, könyv- tárosok, torna- és énektanítók, havi és ös- ztanácskozmányi jegyzők. E mellett havi kimu- tások a szorgalomról és mulasztásokról. Mikor ér rá pihenni a tanító? Majd a sirban, negyven évi nyomorúság után. Hadj szolgálja meg azt a koldus fizetést, melynél nagyobb egy kvalif- káció nélküli lakatos legény fizetése! A déli vasut műhelyében ki-ki meg tudhatja. Csak legalább e mellékfoglalkozásért díjaznak őket, no de erről álmodni sem lehet, hiszen Alaghy Dezső 200 forintban állapítaná meg a törzsizetést ha rajta állana.

Második baj az, hogy a külvárosi iskolák- ban is annyi eredményt akarnak látni, mint a belvárosban, nem fogván fel, hogy a külvárosok csak falvak, s a viszonyok fálusak. Az osztá- lyok tul vannak zsúfolva, egy tanteremben 180, 170, 140 gyermek ül a törvény világos szava ellenére. Hogyan lehet itt eredményt elérni? Ezek az osztályok nagyon jók egyes tanítók megkeserítésére, esetleg kiüldözésére. Az ös- ztanácskozmányban azonban menydörög Göbel Jupiter a tanító hanyagsága fölött! Nézzék meg csak az érdeklődők az elemi iskolai értesítőt, mennyi mulasztás van feltüntetve a külvárosi iskolákban? Féléves mulasztások ha szigoruan összeszámítjuk. A földmives osztály saison szerint viszi ki gyermekeit a földekre, vagy fogja más dologra, s ha a vezető tanító nem engedi el az előadást, mert nagy tanulási idő van, akkor Alaghy Dezső a tanító ellenére egy vagy két heti szünidőt engedélyez neki. De a vizsgáról nem maradhat el, mert behajt- ják rajta az egy frt büntetéspénzt; hogy tud- e valamit? — az már a tanító gondja.

A mulasztókat aztán hiába tüntetik fel, csak most a Reé-korszakban látunk egy kis mozgalmat, azelőtt márcziusban keresték a mult évi novemberi mulasztókat, büntetésről persze szó sem volt!

Nagy nyomorúság van az ismétlő-iskolák- ban. Örült elme volt az, mely annak tantervét kitalálta, még örültebb az, a ki annak betartá- sát megköveteli! Hiszen a gymnázium felsőbb osztályába való az a tananyag, mellyel kino- zták azt a gyermeket, ki ugy is beleunt az is- kolai dioségségbe, kinek nincs más ambíciója, minthogy jól tudjon szántani, vetni stb. Mér-

tani tételekkel, fizikai kísérletekkel, szóval szörnyűséges dolgokkal akarják finomítani a polgár gyermeket. Csudálom, hogy a fejevári virtus még nem tört ki azok ellen, kik ilyen életbe nem vágó tudományokkal kinozzák az ismétlő iskolásokat!

Nem szólunk az iparosiskolai tantervről, az kritikán alóli és az egész gyökeres reformra szorulna.

Hát a gondnokok? Talán tanügyi férfiak- ból kerülnek ki? Dehogy. Kérdeműlt törvsz- bíró, ügyvéd, orvos, félúr stb. Tanár nincs kü- zöttük. Es ezek nagy peckesen megjelennek a vizsgákon, előadásokon, azután olyan akadémi- kusan viselik magukat, mintha jogászokat vizs- gáztatnának. — A nürnbergi kinczkamrákban selyem volt az élet, ahhoz a torturához képest, melyet némelyik gondnok véghez visz! Kéje- legnek abban, ha mind a tanítót, mind a tanu- lót zavarba hozhatják. Az pedig bizonyos, hogy a felterjesztés egészen Alaghy Dezső szája- za szerint történik a kinzásra kiválasztott tanitók- ról! Neveket nem említünk. Csak arra figyel- metztetjük a tek. iskolaszéket, miszerint ezt a kérdést oldják meg az által, hogy iskolagond- nokokká szakembereket tesznek, a kik értenek a tanügyhez s nem fogják kompromittálni ha- mis referádáikkal a székesfejevári tanítókat s nem fognak érett gyümölcsöt keresni ott, a hol még csak virágfakadásról lehet szó!

Könyveket lehetne írni a székesfejevári tanítók nehéz helyzetéről. Nagyon keveset ír- tunk meg itt, de az igazság, jog, méltányosság érdekében elég ennyit is tudtára adni városunk lelkes tanügyi barátainak, az érdemes iskola- székeknek, hogy a bajokon minél előbb segítsen. Vajha ez a cikk megtalálna útját s a mi a fő: megtenné hatását ott, a hová tulajdonképen szánya volt. Minden harag és keserűség nélkül írjuk, lehet, egy kicsit keményen, de lehetetlen régi bajnál drastikus kúrát nem használni!

A megalakulandó kaszinót pedig kérjük, hogy tagjainak érdekeit védelmezze, a felmerült kérdéseket vitassa meg. De refrainként hozzá- tesszük, hogy ezt a jobb sorsra érdemes, derek tanítótestületet zsarnoktól, a tanügyet hátra- mozdítóitól mentse meg!!

Eginai.

HIREK.

— A pápa enciklikája a Rózsafüzérről. Tudvalevő a katolikus olvasó közönség előtt, milyen gyöngéd fűl szeretettel és tisztelettel viseltetik XIII. Leó pápa a boldogságos szűz Mária iránt. A közelebbi október hóra való te- kintettel most újabb enciklikát adott ki a Szentséges Atya és abban felhívja a földkere- ség főpapjait és katolikusait, hogy ezt a hó- napot különösen szűz Máriának szenteljék a rózsafüzér imádkozásával, kikérvén Mária se- gítségét a szorongatott egyház számára. „A rózsafüzér imádkozása a jelen század kezdetén — mondja a pápai enciklika — az isteni gond- viselés által csodálatosan elterjedt, hogy a hívek megbénuló áhitatát föléleszse: ennek tanui az Istenanya gyönyörű templomai és hir- neves bucsujáról helyei. — Ha az Istenanyá- nak májusban virágokat áldoztunk, a gyümölcs- dús októberben jámbor érzülettel adozunk neki. Mert illik, hogy az évnek ezt a két szakát neki ajánljuk fel.

— József főherceg Aicsuthon. József fő- herceg — miként tudósítónktól értesülünk — József Agost főherceg gyermekeivel f. hó 22-én délután Budapestről Aicsuthra érkezett. Elindu- lása előtt Schlauch bibornok-püspökkel, a ki Nagyváradra készült hazautazni, a perronon élénken társalgott. — József Agost főherceg Máramaroszigetre utazott vadászatra. — Klotild főhercegnő pedig Tátra-Füredre utazott.

— Főparancsnok választás. A székes- fejevári önkénytes tüzöltő-egyesület volt fő- parancsnoka helyébe az új főparancsnokot a holnap d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli köz- gyűlésen fogják megválasztani.

— A csákvári földmives-iskola. A csákvári földmives-iskolára vonatkozólag Eszterházy Miklós Móricz gróf a következő felhívást bocsá- totta ki: „A csákvári földmives-iskolában az új tanfolyam folyó évi október hó folyamán meg- nyitandó lévén, mindazok, a kik abba felvételtai óhajtanak, felhívattak, hogy kérvényeiket októ- ber hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor az iskola helyiségeiben személyesen nyujtsák be. A fel- vételi feltételek ezek: a) Betöltött 17 éves élet- kor; b) erős, egészséges testalkat; c) jó erkölcsi magaviselet; d) irni, olvasni tudás; e) Csakis parasztfiuk vétetnek fel. A felvételt kérvényező tartozik bemutatni: 1. Sajátkezűleg írt folya- modványát. 2. Keresztlevelét. 3. Szüleinek vagy gyámjának abbéli írásbeli nyilatkozatát, hogy az iskolába való belépést óhajtták és hogy azon esetre, ha a tanuló az iskolát a két tanév le- forgasza előtt elhagyná, a reáfordított költsége- ket (naponként 40 krt) megtéríti. 4. Esetleges cselédkönyvét. — A felvételnél a jobbmóda gazdák fiaí, továbbá a katonakötelezettségnek eleget tett s ezek között az aliszti rangot el- nyert egyének előnyben részesülnek, valamint a katonasorozáson túlvők. A felvett tanuló köteles magát előltni legkevesebb 1 ünneplő és 1 hétköznapi felsőruhával, 2 pár fehérneművel, 1 pár csizmával, 2 kötényvel és 2 törülköző- vel. A tanfolyam 2 évig tart, mely idő alatt a költségemre, ruházaton kívül teljes ellátásban részesülnek. A tanulók évi 35 frtnyi díjazás- ban részesülnek. A felvett tanuló a tanulási órákon kívül az összes gazdasági, szőlészeti és kertészeti munkákban résztvenni kötelesek. — Csákvár Fejérmegyében fekszik, vasutállomása Bicske vagy Székesfejevár. Csákvár, 1897. szept. 15. Gróf Eszterházy Miklós Móricz.

— Közgyűlés a városnál. Székesfejevár szab. kir. város törvényhatósága folyó hó 27-én délelőtt 9 órakor a városház nagytermében rendes havi közgyűlést fog tartani báró Fűdh Pál főispán elnöklété alatt. A közgyűlés tárg- yszorozata a következő: A m. kir. honvédelmi miniszterium leirata a csapatkórház építése ügyében. A megyés püspök átirata III. Béla király s neje temeiei eltemettése tárgyában. Kiadóhivatal jelentése Magda Kálmán s neje által megvenni szándékolt városi területre vonatkozólag. Kiadóhivatal jelentése Horváth András és neje, valamint Kovács István és neje által megvenni szándékolt városi területre vonatkozólag. Polgármesteri jelentés Steer György napidíjas véglegesítése tárgyában. Városi tanács előterjesztése a Grosz-féle telken építendő iskolára vonatkozólag. Városi tanács előterjesztése a házszámokozások tárgyában. Városi tanács előterjesztése a lejtmezerési munkáit végelszámolása tárgyában. Városi tanács elő- terjesztése a lejtmezerési munkálatok ellenör- zésére felkért szakértők tiszteletdíja tárgyában. Városi tanács előterjesztése a számvevősi s pénztári szabályrendelet tárgyában. Városi tanács előterjesztése a számvevőség elhelyezé- sére szükséges helyiségek létesítése tárgyában. Városi tanács előterjesztése a szüret kezdeté- nek meghatározása tárgyában. Az 1897. évi 26-37-ik t. cikkelek kihirdetése.

— A fejeermegyei községi jegyzők közgyűlése. A fejeermegyei községi jegyzők egylete f. hó 23-án tartotta XV-ik évi rendes közgyűlést a vármegyeház kistermében. — Elnök: Heissler Győző, jegyző Andocsy Ferencz. Az érdeklődés igen csekély volt, ugyanígy, hogy a közgyűlésre csak 15 tag jelent meg. — 1. A tárgysorozatban felsorolt ügyek elseje az elnöki jelentés volt, mely egész terjedelmében elfogadtatik, de az elnöki lemondásra vonatkozó pont tárgyalásnál indítványoztatott, hogy az ne fogadtassék el, mi meg is történtvén, neki a közgyűlés egyhangulag bizalmat szavaz. — 2. A folyó hó 26-án tartandó országos jegyző- egyleti közgyűlés tárgysorozata felolvasatván, annak egyes részei megvitattak; — néhány észrevétel megtételével a kiküldöttek megbizat- tak. Az országos gyűlésre a vármegyei-egylet megbízásából felküldettek: Heissler Győző egy- leti elnök, Huszár János abai és Kornis István ráckereszturi jegyzők. 3. Az indítványok tárg- yalása alkalmával Schwartz Fülöp indítvá- nozza, hogy miután a belügyminiszter nem

adott helyt a törvényhatóság azon határozatának, hogy a millenniumi év a jegyzői nyugdíjra 3 évek számítottassék, az elnökség által újból kérelmeztesse — elfogadjatik, az elnökséget a további teendőkre utasítva. — 4. Az országos jegyző-egylet tagdíj követelésének mikénti törlesztése tárgyában határozatotott: A hátralék kimutatása kiigazítván a hátralék az elnökség által, a főszoftabírok úján behajtandó. — 5. A fejezővármegyei községyjegyzők nyugdíj-rendezése, illetve az érvényben levő szabályrendelet módosítása tárgyában két év óta folyamatban levő intézkedésekről az elnök által jelentés tétetvén, határozatotott: Miután a tervezet a nyugdíjválasztmány által elfogadva nem lett, kéressék a törvényhatóságnál a tisztí nyugdíj szabályainak a jegyzőkre való alkalmazása s ha ez nem sikerül a régi fenntartása, azon módosítással, hogy abba a segédjegyzők is bevonassanak. — 6. Az általános tisztújítás. Miután idő előtt kéretett, a napirendről levétetik.

— **Vadászgyönyörűség.** Vadászembernek a legnagyobb öröme telik abban, ha zsákmányát csinosan kitömve, preparálva megőrizheti. A preparáció azonban eddig csak a legrikább esetben maradt meg hosszú ideig, néhány hónap, egy-két esztendő alatt rendszeren tönkre ment, mert nem igen volt alkalmas szer, a mely azt a bomlástól megóvja. **Katona Mihály** az Országos muzeum és könyvtár bizottság preparatora, a ki előbb József királyi hercegnél volt alkalmazva mint állatkitömő és több nagyhírű preparatori műintézetnek volt már tagja, most olyan konzerváló szert talált fel, a mely a kitömött állatokat akár örök időre megvédi a pusztulástól. Az érdekes találmányról s az ezzel kapcsolatos új praeparálási módszerrel a főtaláló **Katona Mihály** szivesen ad felvilágosítást Budapestben a József-körút 21. száma alatt levő laboratóriumában s itt ugyanilyen módszerben állatkitöméseket és modellirozásokat is elvállal.

— **Tanulmány uton Münchenben.** **Szabó Mihály csákvári** illetőségű 33 éves nyerges segéd megúján mesterségét, elment külföldre „tanulmányra”. A napokban Münchenbeis el látogatott s szorgalmasan eljár a tárlatokba s kezdett megelekedni új helyzetével. A müncheni rendőrség azonban sehogysem elégedett meg vele, mert észrevette, hogy a mi hazánkfia nem a művészetért lelkesedik, hanem a tömött erszényekért s nem komoly tapasztalásokkal tér napokint legényszállására, hanem holmi zsebrákkal, erszényekkel s más ékszerfélékkel. Ez újabb praixist nem sokáig folytathatta, mert ma már a dutyiban ül.

— **Közgyűlés a megyénél.** Folyó évi október hó 4-én d. e. 10 órakor a vármegye-ház elsőemeleti dísztermében rendes bizottsági közgyűlés fog tartatni, melynek folyamán az állandó választmány bemutatja Fejérvármegye 1898. évi költségelőirányzatát, melyben a kiadások 99,420 frt 64 kr.-ban, a fedezet ugyanannyi összegben irányoztatni elő. A közgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai különben a következők: A főispán a munkásokmal folytatott kiküldött bizottságnak a további teendőkre vonatkozó véleményes jelentését átteszi. Az igazolási választmány a vármegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1898. évi névjegyzékét bemutatja. Veszprémvármegye közönsége a kötelező tüzkár-biztosítás behozatala végett az országgyűlés, mindkét házhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi. Az E. M. K. E. gróf Bethlen Gábor emlékszóbrára a gyűjtés elrendelését kéri. — Az áll. vál. véleményes előterjesztésével bemutatattatik: A vármegye 1898. évi költségelőirányzata. Arvaszéki előterjesztés a d. adomány önálló árvapénztár kezelési költségesei tárgyában. Az Erdélyrészi Kárpát-egyesület anyagi támogatás iránti kérvénye. Mór községnek a borkereskedés körül előforduló visszaélések meggátolása iránt alkotott szabályrendelete. Alispáni jelentés a lovassági laktanya-felügyelőre vonatkozólag. Isztimérközségnek közoktatásügyi czélokra adott 350 frtra vonatkozó határozata. Guth-Tamási községnek hasonló czélra adott 100 frtra vonatkozó határozata. Kuti községnek hasonló czélra adott 100

frtra vonatkozó határozata. Balinka községnek hasonló czélra adott 300 frtra vonatkozó határozata. Acsa, Alcsuth, Máty, Sósut, Tárnok és Vaál birtokosságának a nyomások gazdálkodás fenntartására vonatkozó határozata. Martonvásár községnek szegényház építkezésére vonatkozó határozata.

— **Szüreti multság.** A székesfejérvári iparos ifjak önképzőköre folyó évi október hó 10-én a „fehérbárány” vendéglő termibein saját pénztára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Az igen kedélyesnek ígérkező multság kezdete esti 8 óra.

— **A szerelem záloga.** Ezelőtt két hónappal történt, midőn a földéken keresztetbe rakott buzakövek a ragyogó júliusi nap fényében fűrdtek, kábitó, édes illatot terjesztve a sárguló tarló felett. Két ifjú sétált ki a mezőre: **Kohn Lajos** 12. ezredbeli uhánás tizedes és **Vig Mari**. Ez utóbbi nevének megfelelőleg elég élénk kedélhangulatban volt; s ha még a „napsugárral, virággillattal, madárdánával” telített balzsamos levegőt is tekintjük, nem csoda, hogy a harczi-fiak megdobbant a szíve és hogy epedő, olvadó hangon, nagy hévvel fogott a leány szívének ostromlásához. Ne szaporítsuk a szót; az ostrom vége győzelem volt s a leány szerelmesen hajtotta fejét a leány izmos vállára. A vigan daloló pacisirták tova rebentek a csókok sűrű csatogására, a búsgerlice pedig a távolból turbékolni irigykedve. Mikor az utolsó csók is elcsattant, a szerelmesek elváltak — a leány hamiskán odaszólt a leányhoz: „Megállj csak, elloptad a szívemet!” A leány mosolygva szabadkozott s hangos kacagással tünt el az ut egyik fordulójánál. A leány hazament és nem sokára egyszer csak észreveszi ám, hogy eltűnt az aranygyűrűje. Mindenre gondolt, hogy mikor vesztethette el, csak arra a szép napugaras délutánra nem. — E közben megis betegedett és két hónapig feküdt a kórházban. Mikor a napokban, 21-én meggyógyult, találkozott Vig Mari egy barátjával **Dolczauer Teréziával**, ki azután bizalmasan megmondta neki, hogy a gyűrű Vig Marinál van. **Kohn Lajos**, szíve mélyéig sértve, sietett a rendőrkapitánysághoz, hol előadta az esetet s meghívatta a gyűrű tolvaját. Vig Mari megis jelent s **Kohn Lajos** ez alkalommal két értékes tárgyat talált meg, az aranygyűrűt és a — szívet.

— **A „Fejérmegyei Tanítótestület” nagygyűlése.** A „Fejérmegyei Tanítótestület” f. hó 22-én és 23-án tartotta évi nagygyűlést Székesfejérvárott, a városház nagytermében, **Szirkel József** belv. fiúiskolai tanító elnöke alatt. A gyűlésen körülbelül 150 tag vett részt. A mástelőráig tartott elnöki megnyitót és elnöki jelentést a közgyűlés éber figyelemmel hallgatta végig és tetszésnek több ízben élénk kifejezést adott. Az elnöki megnyitót és jelentést az évkönyvben egész terjedelmében meg fog jelenni. Azután a pénztári számadások mutattattak be. Az egyesület önszegélyő alapjának tőkéje 4572 frt 7 kr., a kezelési alap tőkéje 1548 frt 30 kr. Van ezen kívül az egyesületnek három árvaházi alapítványa 11 ezer frt értékben, a melyért a budapesti orsz. tanítói árvaházban három árvát nevelt. Mint-hogy pedig néhai Mantz János, nyug. gazdatiszt 4000 frtot hagyományozott egy újabb árvaházi alapítványra, az eddig e czélra be tolyt 703 frt 70 krt az egyesület kiegészítte 1000 frtra s **Göbel János György** tiszteletbeli elnök indítványára a „Tanítók háza”-nak adományozza örök alapítvány címen. Az „Értvös alap”-nál 100 frtos alapítványt tett a testület **Göbel János György** indítványára. Az egyesület könyvtára 1112 különböző munkából áll. A kitűzött 20 korozás pályadíjat **Katerinka István** székesfejérvári tanító nyerte el „Ne az iskolának, hanem az életnek” jelíggel. A buzát ismertette mintaleckében. A közgyűlés elrendelte az alapszabályok módosítását; a főpénztárosnak 3 drb 20 koronás arany tiszteletdíjat szavazott meg. **Szabályrendelet készített a 15 éven aluli gyermeknek a kereszkek és nyilbanos táncmuláságtól leendő eltiltása tárgyában** s annak érvényre emelése végett meg fogja kéretni a város és megye törvényhatósági bizottságát. Az első napot **Griksman Lipót** székes-

fehérvári izr. tanító szabad előadása zárta be. Nevezett „A jó fejgyelem eszközei” fejtegette kiváló szakértelemmel. Szép szónoiki előadásával teljesen lekötötte a hallgatóság figyelmét. A második napot **K. Mayer Gyula** rászkevei igazgató-tanítónak „A tanító és a szocializmus” című értekezése nyitotta meg. Felolvasó a szocializmus keletkezésének okait s azon eszközöket ismertette, a melyekkel a tanító annak kifejlődését és tovaterjedését megakadályozhatja. A hosszú és érdekes felolvasás hosszabb vitát provokált, a melyben az elnökön kívül résztvettek: **Festetics Bennó** gróf kir. tanfelügyelő, **Peszner József** és **Wenger Tamás**. Ezután **Velinsky Ferenc** szféhérvári közs. isk. tanító **Székesfejérvár tanügyi monografiájából** olvasott fel egy részletet „Az iskolai felügyelet” címén, a melyivel azonban nem igen tudta hallgatósága figyelmét lekötöni, a minek azonban nem a szerző, hanem a tárgy száraz, statisztikai tartalma volt az oka. Elhatározta a közgyűlés, hogy belép a „Magyarországi Tanítók Országos Egyesületébe”; s képviselőik megválasztotta **Göbel János György** th. elnököt, **Szirkel József** elnököt, továbbá **Peszner József**, **K. Mayer Gyula** és **Herder Pál** járásköri elnököket. Számos indítvány letárgyalása után megejtették a tisztújítást, melynek eredménye a következő. Elnök: **Szirkel József**; alelnökök: **Magó Károly**, **Peszner József**; főjegyző: **Wagner Antal**; aljegyzők: **Weisenfeld János**, **Katerinka István**; főpénztáros: **Csasznek János**; ellenőr: **Pausch Rafael**; könyvtáros: **Velinsky Ferenc**. Bizottsági tagokká megválasztottak: **Szepessy Géza**, **Sólyom Lajos**, **Salamon Károly**, **Nyeki Jenő**, **Lanzersich Antal** és **Glüksman Lipót**. Végül **Szirkel József** indítványára **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter nagy lelkendezéssel az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta. A jegyzőkönyvet **Göbel János György** és **Pausch Rafael** hitelesítették.

— **Egy éves önkéntesek** egyenruhájukat és felszereléseiket a legjobban és legolcsóbban **Weisz L. s fia** czégnél szereshetik be (Székesfejérvár, Nádor-utca Gebhardt-ház.) Ugyanott tüzeltői ruhák és felszerelések a legjutányosabban beszerezhetők.

— **Beszélő kirakat!** Lehetetlenség városunk fő-utcáján végig haladni, hogy ne tűnne szemünkbe **Steininger Sándor** kész női és gyermek felöltő, divat és vászon üzlete, most a közönség színe javát lehet ott találni, vásárolja őszi ruha szükségleteit és bámulatának nyíltan kifejezést ad, hogy **Steininger Sándor** czégnél mily remek vászlatték és mily csoda olcsó árakért lehet most vásárolni. **Steininger Sándor** eltekintve attól, hogy a legelső kül- és belföldi czégekől szerzi be ármit, gyakran nagyobb partihikat vagyis csodtömegeket vásárol össze, mit aztán potom áron a közönség rendelkezésére bocsájt. Ajánlatos hogy a t. közönség saját érdekében mielőtt bevásárlásait bárhol is megtenné, tekintsen be **Steininger Sándor** üzletébe, szerezzen magának meggyőződést ezen hallatlan jutányos és szolid kiszolgálásról. — Egy külön álló „Kész női és gyermek felöltő terem” van az az őszi idényre berendezve, hol 5 frt 50 krtól feljebb egy divatos női téli kabátot, 1 frt 50 krtól 60 frtig a legremekebb gallérokat lehet kapni.

— **Óriási választékban** érkeztek a legdivatosabb női divatkelemék, téli felöltők, gallérok, futó- és nagyszőnyegek, minden egyes cikk eredeti gyári árért lesz árusítva **Deutsch Manó** és fia divatruházában.

— **Egyházi szerek**, zászlók, miseruhák, keresztuti- és oltárképek, csillárok, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánkozik **Szűts és társa**, a bibornok-érseki és Magyarország hercegprímásának udvari szállítói. Budapest, IV., **Kossuth Lajos-utca**.

Közgazdaság.

Kereskedelmi szerződéseink.

(A. É.) Németország már dolgozik új kereskedelmi szerződéseink előkészítésén. Az adminisztráció központjaiban mindenféle képzeltető statisztikai összeállításokat készítenek a legnagyobb buzgalommal. Az anyagot tanulmányozzák a hivatalok épp úgy, mint a gazdasági társulatok, az egyes gazda, iparos, kereskedő; mindenki készül, hogy az a nap melyen érkeik a külfölddel szemben meg kell védenie, ne találja készületlenül. A német kereskedők a birodalmi kormányval egyetértve központi irodát állítottak fel, mely a legnevezetesebb előmunkálatokat végzi, s mely a közönség óhajátait összegyűjti s a kormányval közölni fogja. Pedig hát a német ipar is kereskedelem a kereskedelmi szerződések hatása alatt már nagygyá fejlődött, míg a mi gazdasági érdekeink ma is siylik a kereskedelmi szerződéseket.

Es pedig mi történik a német készülődéssel szemben minálunk?

A mi közép-európai kereskedelmi szerződéseink is 1903-ban járnak le. E szerződések megújításánál vagy meg nem újításánál nagy meggondoltsággal és előlátással kell eljárunk, mert ezek a szerződések érdekeink egész zömét foglalják magukban, Saját vámvédelmünk és külföldi piacaink biztosítása mind a közép-európai vámszerződésekben van letéve s ha meggondoljuk, hogy a szerződések megújítása előtt vámtarifánkat is revízió alá fogjuk venni, befogjuk látni, hogy ez a terminus összes kereskedelmi viszonyainkat új alapra fogja fektetni.

Es mégis történt-e már valami e téren? Nagyon is érezzük és eleget hangoztattuk is, hogy a magyar mezőgazdaság érdekeit hogyan játszották ki az osztrák ellentétes érdekei kedvért. Jól tudjuk, hogy a román, a szerb, az orosz kereskedelmi szerződések mily nagy mértékben károsították és károsítják a magyar mezőgazdaságot azzal, hogy az államok nyereszterményeit saját vámterületünkön belül konkurensükké tették s mindezeket kívül maga a vámtarifa, mely a szerződésen kívüli áru és a nem szerződő államokra nézve irányadó, mily kevésbé védik meg érdekeinket.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már tavaly érintkezésbe lépett az Osztrák Gazdasági Egyesülettel az iránt, hogy egyesült erővel igyekezzenek a monarchia két félének gazdái az autunóm vámtarifa reformja érdekében lépéseket tenni. Most már talán mégis elkövetkezett az ideje hogy a kormányok megkezdjék előtanulmányaikat úgy a tarifa reformjára, mint a kereskedelmi szerződések megújítására nézve. Már most nemcsak a porosz kormány, hanem az osztrák kereskedelemügyi miniszter is hozzáfogott a reform tanulmányozásához s a kereskedelmi szerződések megújításának előkészítéséhez.

S vajjon minálunk történt-e már valami a téren?

A magyar kormány mindaddig nem nyilatkozott ugyan, de már nem késhtik soká azzal, hogy hozzáfogjon a szükséges adatok és vélemények beszerzéséhez. Ennél okvetlenül meg fogja hallgatni a kormány a gazdaközönséget is, mely gazdasági egyesületei és a magyar gazdaszövetség után fog ryilatkozni. Igen üdvös volna, a gazdasági egyesületek már most behatóan foglalkoznának a kérdésekkel, nehogy készületlenül találja őket a megtartandó akként vagy a gazdávélemény nyilvánítás igénybevételé.

A gazdáknak már ma behatóan kell foglalkozniok a vámkérdésekkel, mert az köztudomásu dolog, hogy ez a mód az egyedüli, melylyel utját állhatjuk a külföldi termelés korlátlan versenyének s melylyel saját vámterületünkön belül urrá tehetjük saját termelésünket.

A vámtarifa revíziójánál és a vámszerződések megújításánál egészen más viszonyok fognak a reform alakjával szolgálni, mint a minők a legutóbbi hasonló törvényhozási akcióján voltak. Nem csak az, hogy azóta a termelési érdekek képviselöte megváltozott arányban áll

egymással szemben s hogy azóta az agrárius tábor olyannyira megerősödött, hogy már most számottevő tényező minden gazdasági és politikai mozgalomban, hanem maguk a termelési viszonyok, a technikai és közlekedés nagymértékű fejlődése is olyan eltért helyzetet teremtettek, mely mellözve a hamis politika következtében előállott káros szerződéses tételeket, még egy egész sor olyan részét is fűdte fel a gazdasági élet, értékesítés, termelés stb. megváltozott konjunkturáinak, mely újabb és még eddig szóba sem került intézkedéseket tesz szükségessé.

Mert a vámtarifa és a kereskedelmi szerződések reformjánál most azok a termények is nagyon tekintetbe fognak jönni, a melyeknek behozatala főleg az utóbbi években fejlődött ki. Így például számolnunk kell az amerikai gyümölcs, lóhere, luczerna behozattal stb., mely utóbbiakra a mai általános vámtarifa még csak vámot sem mér ki s mégis meglehetősen behozattal ártnak nekünk.

Valószínű, hogy az államok megfogják ragadni az alkalmat, hogy Amerikával szemben nemzetközileg vámemeléssel éljenek. Az

amerikai Dingley-Bill okvetlenül retorziót fog maga után vonni, a mi csak az amerikai nyereszterményekre kiméredő magasabb vámtarifában állhat. Az angolok vámpolitikai fordulata, is új viszonyokat terem. Ez a közös akció talán kifogja jegőziteni azt az európai vámuuniót, melyet a teengerentuli nyeresztermékekkel szemben már régebben terveznek a kontinens gazdái, mely egyelőre az európai államok nagyon is eltérő politikai és gazdasági érdekei miatt nem igen jöhet létre.

E kérdésekkel mindenestre foglalkozni kell s a gazdáknak jó előre tisztába kell jönniök azzal, hogy melyek azok a követelmények melyeknek érvényesítése a viszonyok előnyös megváltozása czéljából szükséges. Bizony itt volna az ideje, hogy a gazdák álláspontjukat a kérdésre vonatkozólag megvitatnák s mitán minálunk nincs és nem is lesz olyan központi hivatal, mely az érdekeltek óhajátait feldolgozza és a kormányhoz juttassa, a magyar gazdaszövetségnek küldenék be megjegyzéseiket, mely azokat nem fog késni feldolgozni és érvényesülésüket elősegíteni.

BUTOR

raktáromat, kárpitos és asztalos műhelyemet május hóban

Kossuth-utca 18. szám alá helyeztem,

egyszermsind megnagyobbítottam.

Idáig nem létező olcsó árakon kaphatók:

Háló, Ebédő, Szalon, Iroda és minden lakosztály berendezések;

Egyes szekrények, és ágyak, magas divánok, ottománok, tükrök, képek, hajlitott székek, asztalok, karnisok, összecusukható fotel, és szekrény ágyak.

Lószőr, afrikai, és ruganyos madraczok méret szerint pontosan készítettnek.

Kézimunkák mondérozása izléses kivitelben.

Tapétázások jótállás mellett.

Rajzokkal és költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

IFJ. FÜSTER IMRE

Székesfehérvárott, Kossuth-utca 18. szám.

Hallatlan olcsó alkalmi vétel!

GROSZ JÓZSEF ÉS FIA

PORCELÁN, ÜVEG, ÉS DISZMŰ RAKTÁRÁBAN,

SZÉKESFEJÉRVÁR, Nádor-utca 8. sz.

26 darabból álló mintázott legfinomabb karlszadi ebédő készlet 7 frttől 80 frtig.
1 teljes moszó készlet 3-50-től 20 frtig.
1 teljes (6 sz. v.) théás készlet 4 frttől 15 frtig.
1 teljes (6 sz. v.) kávé készlet 3-50-től 15 frtig.

6 személyre teljes boros készlet (finom metszett üveg).
tálczával 1-50-től feljebb
6 személyre való vizes készlet (finom metszett üveg).
tálczával 1-80-től feljebb.

Legfinomabb karlszadi préselt porcelán tányérok darabja a síkérnek 12 kr., a molynek 14 kr. és dessertnek 10 kr.

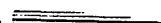

Asztali és függő lámpák valamint mindennemű zománczott bádog, vas-és kő-edények gyári áron alul hallatlan olcsó áron adtnak el.

ISMÉTELÁRUSITÓKNAK ÁRENGEDMÉNY.

Alkalmi vételek mindennemű konyhai-, ebédő- és DISZTÁRGYAK BÓL:

vázak, tükrök, diszes korsók, majolika és terakotta szobrok, křiņai ezüst és valódi berndorfi alpaka áruk, fa-, bádog- és nikkeltálczák, ** ** illatszerek stb. stb. nagyban és kicsinyben kapható.

Legfinomabb kivitelű majolika falitalak 20 krtól feljebb. Különösen szépek és olcsók a milléniumi kiállítás domborképt ábrázoló hatásos kiállítású falitalak, melyek nagyméretei daczára párja csak 7 frt.

Pontos kiszolgálás.   Hallatlan olcsó árak.

Hirdetés.

A székesfejérvári színház részvénytársulat felszámoló bizottsága közteszi, hogy a székesfejérvári kir. törvényszék, mint tilkvi hatóság 6394/897. tk. sz. végzésével a színházépületre az árverést elrendelte s határnapul f. évi november hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját tűzte ki a telekkönyvi hatóság megyeházban levő hivatalos helyiségébe.

Árverezni szándékoznak tartoznak a 121,166 frt kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez előzetesen letenni, megjegyeztetvén, hogy a színházépület kikiáltási áron alul is el fog adatni, 60,000 frton alul azonban nem.

Az árverés egyéb feltételei Pálffy Károly szfhejérvári ügyvédnél, mint a felszámolási bizottság jegyzőjénél is megtekinthetők.

Székesfejérvárott, 1897. szept. 18-án.

A színház részv.-társulat
felszámoló bizottsága.

NAGY BUTOR-ELADÁS!!

SZÉKESFEHÉRVAROTT SAS-UTCZA 16. SZAM, A „FEKETE SAS” szálloda átellenében.

A ház lerombolása és a raktárhelyiségek kiürítése végett a raktáron levő összes

asztalos-, kárpitos-, és esztergályos-butorok,

nygyasintén fali- és pipere tükörök, képek,

szőnyegek, függönyök, madraczok, vaságyak, mosdó asztalok

és számtalan fel nem sorolt tárgyak minden elfogadható árakban eladotnak.

Ez alkalommal szabadjon igen becses megrendelőimmal tisztelettel értesíteni, hogy kárpitos és asztalos raktáromat haladéktalanul tovább folytatom és készséggel vállalkozom mindennemű javítások és átalakításokra; lakosztályok tapetirozására, helyben úgy mint vidéken; szolid, izlésteljes és jutányos munkáimért reményelem, hogy becses megrendelőimnek 35 évi szakadatlan működésem elég biztosítékot nyújt további becses bizalmukhoz, melyet tisztelettel kér

Jd. Füster Imre,

kárpitos- és asztalos-üzlet tulajdonos.

Alulírott tudatom a n. é. közönséggel, hogy már megérkeztek a legujabb divatu angol és brüni szöveteim, melyekből a legnagyobb választék áll rendelkezésre.

Papi öltönyök, polgári öltözékek és egyenruhák a legjutányosabb áron készítettnek

ugy a helybelieknek, mint a vidéki megrendelőknél. Az igen tisztelt vevő közönség pártfogását kéri

HORNİK ADÁM férfi-szabó,
Székesfejérvár, Nádor-utca 7. sz.

Legujabb remek kézimunkák | Kézi munkákhoz különféle anyagok, ágy- és asztalneműek és vászon-árúk,

kézi ur-, női- és gyermek jó minőségű FEHÉRNEMŰEK
jutányos áron szerezhetők be

GERENDAI GYULA vászon-, fehérnemű és kézimunka kereskedőnél,
Székesfehérvár Kossuth-utca sarok.

Kézi munkák vidékre választásra küldetnek. Legjobb glacé keztjük.

PESTI HIRLAP * * * PÁRISI DIVAT

Politikai napilap. XX. évf. Naponként 20-24, ünnep- s vasárnapokon 32-36 oldal.

A „PESTI HIRLAP” kedvezményei előfizetői részére: minden óra egy zsebben hordható jegyzék- és határidő-napló; a „PÁRISI DIVAT” legszebb magyar (heti) divatlapot előfizetői fele árban kapják. A „Pesti Hírlap” rendkívüli kedvezményt is nyújt előfizetőinek minden évben karácsonyi ajándéknak. Ez

a „PESTI HIRLAP” nagy képes naptára.

Minden előfizetőnek — még a legujabban belépőnek is, ha legalább három hónapra fizet elő ingyen és bérmentve küldi meg e lap kiadóhivatala ez idén is a „Pesti Hírlap” 1898. évi diszes nagy naptárát, mely minden egyéb naptárt fölöslegessé tesz és felülmúl minden más rendkívüli karácsonyi mellékletet, mert az előfizető egész éven át hasznát veheti.

A Pesti Hírlap előfizetési ára: Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr.

A Pesti Hírlap és Párisi Divat együttes előfizetése: Egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyed évre 4-50 kr.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen és bérmentve küld a

„PESTI HIRLAP” és a „PÁRISI DIVAT” kiadóhivatala Budapest, V. ker. Váci kórut 78. sz.

III-ik évfolyam. Szerkeszti: GZÖRY ILONA.

Legszebb és legolcsóbb

MAGYAR DIVATLAP

Gyönyörű fényomatu színes képek; egyszerű öltözetek párisi izléssel; legujabb kézimunkák; takarékoság jó izlés mellett; szabásrajzok; kézimunkák; illusztrált regények; háztartási rovat; bál, menyasszonyi öltözetek párisi izléssel; angol costume-ök; kimerítő magyarázat. Eredeti párisi képek élő modellek után.

Megjelenik hetenkint egyszer, minden szombaton.

Előfizetési ár: egész évre 8 frt, fél évre 4 frt, negyed évre 2 frt.

Szabó üzlet

Székesfehérvárott, Kossuth-utca 4. sz.

Alulírott ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe dísan berendezett raktárát

hazai, angol, francia * * * *

*** * * * és brüni szövetekből.**

Készít

katonai, papi és polgári öltönyöket

a legjutányosabb arért

s a legutolsó divat szerint.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Szirkovits András u. G. M.

RODE IMRE

Uri és női divatüzlete Székesfehérvárott,
Nádor-utca 17. szám.

A mélyen tisztelt vevő közönség b. figyelmét bátorodom felhívni az alant felsorolt árakra, melyek új üzletemben nagy választékban legjobb minőségben olcsó árakon szerezhetők nálam be, u. m.:

Férfi kalapok:

férfi kemény kalap fekete 2- 3- 3-50
férfi puha kalap színes 1-50 1-80 3-
férfi puha kalap fekete 1-60 1-80 3-
férfi puha kalap Loden 1-20 1-50 1-80
gyermek kalap minden színben 75 től 1-50

Férfi sifon ing:

sima elővel gallér nélkül 1-20 1-50 2-
szeg. elővel gallér nélkül 1-50 1-80 2-20
hímzett „ gallér nélkül 1-80 2- 2-40
batiszt „ gallér nélkül — 2-20
selyem „ gallér nélkül — 2-20 3-
férfi gallér fehér és színes 12 drb 2 frt.
férfi kézelő fehér és színes 12 pár 4 frt.
Creton gy. ing gallérral —90 1-20 —
sifon gallér nélkül 1- 1-20 —
férfi lábra való köppér —80 1- 1-20
férfi lábra való atlas damask 1-30 1-60

Zsebkendők:

tél vászon színes széllal 1-20 1-50 1-80
ezérna vászon színes széllal 2-40 3- 3-60
fehér vászon és batiszt 3-50 4-50 5-50
gyermek Clott esernyő —90 1- 1-20
férfi Clott esernyő 1- 1-20 1-50
félselyem esernyő 1-80 2- 2-20

Reklam nyakkendők:

Legdivatosabb formákban 15, 20, 25 kr
Legdivatosabb form. selyem 30-tól 1-60

Bőrkeztjük, elismert legjobb gyártmányu

férfi- és női- minden létező színekben párja **1-20** frt.

Nagy választék férfi, női és gyermek-harisnyaiban, továbbá válfüzők, csipkék, szallagok, kötő és horguló pamutok, csipke függönyök és minden e szakmába vágó rövidáru cikkekben.

MAGYAR FÖLDHITEL

BUDAPEST, Nemzeti színház bérpalotája.

VIII. ker., Kerepesi-ut 5. szám.

Ajánl

3 1/2 és 4%-os jelzálogkölcsonöket

földbirtokra, házakra, a fővárosban és a vidéken, a becsérték 50, illetve 70 %-os

megterheléséig. Továbbá birtokparcellázásokat, telepítéseket, talajjavítási kölcsönöket az ide vonatkozó 1897. év törvény-cikk alapján. — Kimerítő prospektus kívánatra postafordultával meggy.

MAGYAR FÖLDHITEL

Budapest, Nemzeti Színház bérpalotája,

VIII. Kerepesi-ut 5. szám.

„KEGYELET“

az „Első hazai cs. és kir. érczkoporsó-gyár« temetkezési vállalata,
Sz.-Fejérvár, Kossuth-utca Dieterich-féle ház.

Van szerencsém szives tudomásul hozni, hogy

„**KEGYELET**“ czim alatt

egy a jelenkor minden igényeinek megfelelő

TEMETKEZÉSI VÁLLALATOT

rendeztem be, hol is úgy a helybeli mint a vidéki tisztelt gyászoló közönségnek minden e szakmába vágó cikkeket **gyári áron bocsájtok rendelkezésére.**

Raktáron tartok a legegyszerűbb fakoporsóktól a legdiszesebb érczkoporsókig mindenféle árban. — Továbbá szemfedeleket, lepedőket, párnákat, szóval teljes berendezést a temetkezéshez szükséges kellékekből.

Nagy raktárt tartok legszebb kivitelű művirág, érc és örökzöld koszorúkból.

Elvállalok úgy helyben mint vidéken teljes temetkezések rendezését, kápolnák, szobák behuzását stb

Rendkívüli olcsó árban bocsájtom a gyászoló családok rendelkezésére úgy helyben mint vidéken saját dísz gyáskocsijaimat, (halottas kocsi) és pedig a következő árakon:

Egy díszes 8 oszlopos fekete ezüstös gyáskocsi helyben 2 lóval **4** frt,

Egy díszes kék ezüstös gyermek gyáskocsi helyben **3** frt.

Továbbá rendelkezésére áll még a gyászoló családoknak egy igen díszes üveges fekete ezüstös gyáskocsi és igen díszes fehér aranyozott üveges gyermek gyáskocsi a megfelelő testőrség és kapussal. — Hulla szállítását az ország és külföld minden irányában elvállalom.

Magamat a t. gyászoló családok szolgálataiba felajánlva maradtam kiváló tisztelettel

GEBAUER KÁROLY,

az „Első hazai cs. és kir. szab. érczkoporsó-gyár“ tulajdonosa.

Csak csekély

HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE

kaphatók!

Legujabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.

Kész férfi- és gyermekruhák

minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó cikkek, valamint

ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékban.

— Nagy raktár asztal- és futó-szőnyegeekben. —

LÖWY ADOLF * * * * *

* * * * * SZ.-FEHÉRVÁR.

(Felmayer mellett.)